

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci navrhovateľov v 1. rade [redacted] v 2. rade [redacted] 3. rade [redacted] v 4. rade [redacted] v 5. rade [redacted] v 6. rade [redacted] 7. rade [redacted] a v 8. rade [redacted] zastúpených Mgr. Kristínou Babiakovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 38, proti odporcom v 1. rade Mesto Sabinov, Námestie slobody 57 a v 2. rade Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR, Prievozská 2/B, Bratislava 26, o porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, takto

rozhodol:

odporcovia v 1. a 2. rade **porušili** vo vzťahu k navrhovateľom v 1. až 8. rade zásadu rovnakého zaobchádzania,

odporcovia v 1. a 2. rade **sú povinní** spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľom v 1. až 8. rade každému zvlášť nemajetkovú ujmu v sume 1.000,- Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

v prevyšujúcej časti návrh **zamietá**,

o trovách konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovatelia v 1. až 8. rade svojim návrhom zo dňa 28.12.2007 žiadali súd, aby rozhodol, že vo vzťahu k nim odporcovia v 1. a 2. rade porušili zásadu rovnakého zaobchádzania vyplývajúcu z čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 5 ods. 1 a 2 písm. d/ zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochra-

ne pred diskrimináciou (ďalej v texte len antidiskriminačný zákon). Zároveň, že porušili právo na súkromie navrhovateľov garantované v čl. 19 Ústavy a v čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vzhľadom na toto porušenie žiadali navrhovatelia od odporcov, aby títo spoločne a nerozdielne napravili protiprávny stav tým, že navrhovateľom zabezpečia autobusové spojenie medzi centrom mesta Sabinov a Severnou ulicou v Sabinove 5-krát denne, taktiež zabezpečia prístupovú cestu na Severnú ulicu v Sabinove s dvoma jazdnými pruhmi a chodníkmi po oboch stranách, zabezpečia obchod so základným tovarom dennej spotreby na Severnej ulici v Sabinove. Odporcovia v 1. a 2. rade by taktiež mali byť povinní spoločne a nerozdielne napraviť protiprávny stav tým, že zabezpečia pre navrhovateľov nadjazd alebo podjazd pre automobilové spojenie s mestom Sabinov k pripravovanému obchvatu 1/68 Sabinov - preložka cesty v deň spustenia obchvatu 1/68 Sabinov – preložka cesty do prevádzky. Taktiež žiadali od odporcov uhradiť spoločne a nerozdielne nemajetkovú ujmu každému po 100.000,- Sk.

Svoj návrh zdôvodnili tým, že navrhovatelia žili ako nájomcovia bytov na Námestí slobody v Sabinove. V júni 2006 boli títo obyvatelia vystavovaní z týchto bytov do bytov nižšieho štandardu na Severnej ulici v Sabinove do oblasti nazvanej Telek. Odporca v 1. rade im oznámil, že v bytoch kde bývali doteraz nemôžu bývať a že budú presťahovaní na okraj mesta, kde im postaví nové domy s tým, že ak nebudú súhlasiť, pôjdu na ulicu. Vzhľadom na túto skutočnosť podpísali navrhovatelia dohodu o podmienkach budúceho prenájmu obecného bytu nižšieho štandardu, v ktorej sa uvádzajú podmienky budúceho nájmu a tiež podmienky výkonu prác na výstavbe bytov nižšieho štandardu na Severnej ulici v Sabinove.

Odporcovia so žalobou nesúhlasili.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, dohodou o odovzdaní a prevzatí bytu zo dňa 1.8.1984 medzi Oblastným podnikom bytového hospodárstva Sabinov a navrhovateľom v 2. rade, nájomnou zmluvou medzi Mesto Sabinov a navrhovateľom v 2. rade zo dňa 29.6.2007, zápisnicou o prevzatí bytu na Nám. slobody č. ■■■ v Sabinove a listom navrhovateľov v 3. a 4. rade zo dňa 20.7.2005, nájomnými zmluvami ďalších navrhovateľov a Mestským bytovým podnikom, resp. Mestom Sabinov, fotodokumentáciou bytov nižšieho štandardu, článkami z oficiálnej internetovej stránky Mesta Sabinov, správou z krajskej konferencie zameranej na výstavbu nájomných bytov nižšieho štandardu publikovanú dňa 30.12.2005, vyjadreniami odporcov k návrhu, časopisom Program sociálnej integrácie Rómov, ktorý vydáva Mesto Sabinov, č. 20 z októbra 2004, oboznámením sa s uznesením Mestského zastupiteľstva č. 31 zo dňa 12.4.2007, č. 61 z 30.8.2007, Výnosom Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR z 23.12.2004 č. V-1/2004 o poskytovaní dotácií na rozvoj bývania, Smernicou Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 2/2004, ktorou sa určili pravidla pre poskytovanie dotácií na obstarávanie nájomných bytov, úplným znením všeobecného záväzného nariadenia Mesta Sabinov č. 3/2006, v znení všeobecného záväzného nariadenia č. 2/2007, evidenčnými listami pre výpočet úhrady za užívanie bytov navrhovateľmi, dohodami o zániku nájmu bytu medzi Mestom Sabinov a navrhovateľmi z júna 2005, rozhodnutím Mesta Sabinov ako príslušného stavebného úradu zo dňa 12.10.2005, výpoveďami z nájmu pre navrhovateľov, žiadosťou o poskytnutie dotácie na obstaranie nájomných bytov zo dňa 24.2.2005, stavebným povolením Obce Ražňany zo dňa 23.2.2005, stanoviskom navrhovateľov k vyjadreniam odporcov zo dňa 6.6.2008, stavebným povolením Mesta Sabinov zo dňa 18.2.2008, informáciou odporcu v 2. rade o poskytovaní dotácií na obstarávanie nájomných bytov a súvisiacej technickej vybavenosti pre účely tohto

konania zo dňa 4.9.2008, mandátnou zmluvou medzi Mestom Sabinov a Sabytom, s.r.o. Sabinov zo dňa 5.2.2003 a dodatkami 1. až 3. k tejto zmluve, zápisnicou zo schôdzky Mestskej rady v Sabinove zo dňa 26.9.1996, petíciou proti výstavbe nových rómskych bytov v lokalite Husí hrb, zápisnicou z rokovania schôdzky mestskej rady zo dňa 4.9.2003, zápisnicou zo záverečného stretnutia k harmonogramu úloh mesta pre riešenie problematiky integrácie Rómov zo dňa 11.10.2004, zápisnicou z rokovania mestského zastupiteľstva zo dňa 24.2.2005, výsluchom svedkov Ing. Petra Molčana, Anny Bagiovej, Jaroslava Falata, Anny Karnišovej, rozhodnutím Mesta Sabinov zo dňa 16.9.2008 o povolení užívania stavby polyfunkčného domu 1. etapa obchodná prevádzka, späťvzatiami návrhov na začatie konania v spisoch tunajšieho súdu sp. zn. 15 C 244/07, 12 C 241/07, 11 C 241/07, dohodou o mimosúdnom vysporiadaní nájomného pomeru k 1-izbovému bytu č. ■ na Nám. slobody č. ■ zo dňa 27.8.2007, záznamom zo stretnutia zo dňa 7.8.2006 a 28.8.2006, evidenčným listom rozvojového programu podpory bytovej výstavby zo dňa 12.7.2006, rozhodnutím Obce Ražňany o povolení užívať stavby v lokalite Telek, záložnou zmluvou uzatvorenou medzi Mestom Sabinov a Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja zo dňa 10.8.2007, čiastočným výpisom z LV č. 2214 v kat. úz. Sabinov, zmluvou o dielo medzi objednávateľom Mestom Sabinov a zhotoviteľom EKO SVIP s.r.o. Sabinov zo dňa 25.2.2005, kópiou katastrálnej mapy Mesta Sabinov, výpisom z LV v kat. úz. Sabinov č. 3044, kópiou z Pkv vložky 2575, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Do 31.5.2006 boli navrhovatelia v 1. a 2. rade ako manželia spoločnými nájomcami bytu na Nám. slobody č. ■ v Sabinove. Predmetný byt im bol pridelený na základe Rozhodnutia o pridelení bytu bývalým Mestským národným výborom v Sabinove dňa 19.6.1984. Dňa 29.6.2005 prenajímateľ Mesto Sabinov a žalobca v 2. rade ■ uzavreli dohodu o zániku nájmu bytu podľa § 710 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej v texte len OZ). Podľa tejto dohody nájom pôvodného bytu na Nám. slobody č. ■ v Sabinove zanikne uzatvorením zmluvy medzi prenajímateľom a nájomcom o nájme obecného nájomného bytu v novopostavenom bytovom dome v lokalite Telek. Žalobcom v 1. a 2. rade bola dňa 24.2.2006 doručená výpoveď z nájmu predmetného bytu podľa § 711 ods. 1 písm. e/ OZ. Dňa 29.6.2006 bola uzatvorená nájomná zmluva medzi Mestom Sabinov ako prenajímateľom a ■ ako nájomcami. Predmetom nájmu bol byt č. ■ druhej kategórie o výmere 50 m² v dome súp. č. ■ na Severnej ulici č. ■ v Sabinove. Podľa vlastného vyjadrenia navrhovatelia po väčšinu času riadne a pravidelne platili nájomné a úhradu za služby spojené s bývaním. Keď sa však dozvedeli, že sa budú sťahovať do novej lokality Telek, odmietli sčasti platiť nájomné a úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu. Odporca v 1. rade uviedol, že k 31.12.2007 eviduje pohľadávku voči navrhovateľom v 1. a 2. rade na miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vo výške 10.620,- Sk.

Do 31.5.2006 boli navrhovatelia v 3. a 4. rade ako manželia spoločnými nájomcami bytu na Nám. slobody č. 71 v Sabinove na základe nájomnej zmluvy s Bytovým podnikom, obecný podnik Sabinov, zo dňa 1.6.1994. Navrhovatelia v 3. a 4. rade riadne a pravidelne platili nájomné a úhradu za služby spojené s bývaním. Mesto voči nim nevykazuje žiadny dlh v súvislosti s nájomným alebo s poplatkami za služby spojené s bývaním, prípadne za miestne poplatky za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Dňa 24.2.2006 bola navrhovateľom v 3. a 4. rade doručená výpoveď z nájmu predmetného bytu podľa § 711 ods. 1, písm. e/ OZ s tým, že nájom bytu končí 31.5.2006. Navrhovatelia v 3. a 4. rade podpísali dohodu o podmienkach budúceho prenájmu obecného bytu nižšieho štandardu, ale od doho-

dy chceli odstúpiť odstúpením zo dňa 20.7.2005, ktoré doručili na Mestský úrad v Sabinove z dôvodu, že ponúkané riešenie im nevyhovuje. Z tohto dôvodu neodpracovali ani potrebnú časť nákladov na byt. V súčasnosti sú žalobcovia v 3. a 4. rade spoločnými nájomcami bytu č. ■■■ druhej kategórie o výmer 50 m² v dome č. súp. ■■■ na Severnej ulici č. ■■■ v Sabinove. Naďalej nájomné a úhradu za služby spojené s užívaním tohto bytu platia riadne a včas.

Do 31.5.2006 boli navrhovatelia v 5. a 6. rade ako manželia spoločnými nájomcami bytu na Nám. slobody č. ■■■ v Sabinove na základe nájomnej zmluvy zo dňa 1.7.1994. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú. Podlahová plocha predmetného bytu bola 69 m². Dňa 24.2.2006 bola navrhovateľom v 5. a 6. rade doručená výpoveď z predmetného bytu podľa § 711 ods. 1 písm. e/ OZ s tým, že výpovedná lehota končí 31.5.2006. V súčasnosti sú navrhovatelia v 5. a 6. rade nájomcami bytu č. ■■■ druhej kategórie o výmere 50 m² v dome č. súp. ■■■ na Severnej ulici č. ■■■ v Sabinove. Nájomná zmluva bola uzatvorená, rovnako ako u ostatných navrhovateľov, na dobu určitú, na jeden rok s možnosťou predĺženia na ďalší rok. Odporca v 1. rade eviduje voči navrhovateľom v 5. a 6. rade pohľadávku na miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vo výške 16.210,- Sk.

Do 31.5.2006 boli navrhovatelia v 7. a 8. rade ako manželia spoločnými nájomcami bytu na Nám. slobody č. ■■■ v Sabinove na základe nájomnej zmluvy zo dňa 8.12.1993. Nájomná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 8.12.1994. Navrhovatelia v 7. a 8. rade užívali predmetný byt aj po uplynutí tejto doby. Dňa 24.2.2006 bola navrhovateľom v 7. a 8. rade doručená výpoveď z nájmu predmetného bytu podľa § 711 ods. 1 písm. e/ OZ. K 31.12.2007 evidoval odporca v 1. rade voči navrhovateľom v 7. a 8. rade pohľadávku na miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vo výške 3.140,- Sk. Dňa 29.6.2007 uzatvorili odporca v 1. rade a navrhovatelia v 7. a 8. rade nájomnú zmluvu, pričom na základe tejto zmluvy sa navrhovatelia v 7. a 8. rade stali nájomcami bytu č. ■■■ druhej kategórie o výmere 50 m² v dome č. súp. ■■■ na Severnej ulici č. ■■■ v Sabinove.

Navrhovatelia v 1. a 2. rade vo výpovedi uviedli, že bývali na Nám. slobody 22 rokov. Riadne za byt, ktorého boli nájomníkmi platili. Až neskôr, keď sa dozvedeli, že majú byť vysťahovaní, prestali za byt platiť. Takže im vznikol dlh vo výške asi 10.000,- Sk. V byte, v ktorom v súčasnosti bývajú, nie sú spokojní. Okolie je nedokončené, hoci im bolo sľúbené, že sa vybuduje ďalšia infraštruktúra. Byt na Nám. slobody mali riadne zariadený a svojpomocne mali opravenú kúpeľňu aj chodbu. Uviedli, že z mestského úradu na nich vyvíjali nátlak v tom smere, aby podpísali novú nájomnú zmluvu, pretože ak nepodpíšu, budú vysťahovaní z bytu.

Navrhovatelia v 3. a 4. rade uviedli, že oni nesúhlasili s presťahovaním do lokality Telek. Vzhľadom však na skutočnosť aby neprišli o bývanie, nakoniec s týmto súhlasili. V minulosti mali žiadosti o pridelenie nájomného bytu aj v iných lokalitách, avšak tomuto nebolo vyhovené keďže nemajú dostatočný príjem. Podobne vypovedali aj ostatní navrhovatelia.

Výpoveď z nájmu navrhovateľom v 1. a 8. rade dala spoločnosť Sabyt s.r.o. Sabinov, ktorá bola mandatárom na základe mandátnej zmluvy zo dňa 5.2.2003 uzavretej s odporcom v 1. rade. Na základe tejto mandátnej zmluvy bola dohodnutá okrem iných činností aj správa domov, bytov a nebytových priestorov uvedených v prílohe č. 1 danej zmluvy, prenájom spravovaných bytov a nebytových priestorov.

Čo sa týka nájomného vzťahu navrhovateľa uviedli, že podľa ustanovenia § 676 ods. 2 OZ platného do 31.8.2001 v prípade, že mali dohodnutú nájomnú zmluvu na dobu určitú, táto sa predlžovala o ďalší rok, prípadne ak bol dojednaný nájom na kratšiu dobu, tak na túto dobu, ak nebol podaný návrh na vydanie veci alebo vypratanie nehnuteľnosti. Z tohto dôvodu sa jednotlivým navrhovateľom predlžovala ich nájomná zmluva na dobu určitú. Po tomto dátume, teda od 1.9.2001 v súlade s ustanovením § 686 ods. 2 OZ ak doba nájmu nie je dohodnutá predpokladá sa, že zmluva o nájme sa uzavrela na dobu neurčitú. Z tohto ustanovenia teda navrhovateľa odvádzajú skutočnosť, že ich nájomný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú. Čo sa týka výpovedí z nájmu, navrhovateľa uvádzali, že nedostali výpovede z nájmu, avšak neskôr odporca v 1. rade predložil kópie doručeníek, ktoré súhlasia s originálmi a taktiež jednotlivé výpovede, pričom navrhovateľa potvrdili, že tieto výpovede im boli doručené a podpisy na doručenkách sú ich vlastnoručnými podpismi. Výpovede z nájmu dostali v súlade s § 711 ods. 1 písm. e/ OZ.

Navrhovateľa vo svojich vyjadreniach uviedli, že do oblasti Telek boli vystahovaní len Rómovia. Čím podľa nich došlo k ich segregácii, čo je jeden z prejavov diskriminácie, kedy ide o vyčlenenie určitej skupiny zo spoločenských vzťahov, o jej izoláciu, či fyzické oddelenie. Segregáciou sa označuje aj proces osídľovania a osídľovanie ľudí, ktorí majú sociálne a iné podobné charakteristiky. Segregácia sa môže prejavovať v rôznych oblastiach, ako je napr. bývanie, pracovné vzťahy či sociálne funkcie. Mesto podľa názoru navrhovateľov koná diskriminačne a segregaçne keď vytvorilo osadu mimo mesta, v ktorej bývajú len Rómovia a bývanie v tejto lokalite ponúka len Rómom. Mesto výstavbu bytov na Teleku označuje ako výstavbu bytov a riešenie bytovej situácie pre neprispôsobivých občanov a pre neplatíčov. Mesto do tejto oblasti nevysťahovalo obyvateľov bielej pleti, hoci aj medzi nimi sú neplatíči, či neprispôsobivé osoby.

Čo sa týka zodpovednosti odporcu v 2. rade, navrhovateľa mali za to, že ministerstvo porušilo ustanovenia o zákaze diskriminácie tým, že v zmysle Výnosu Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja č. V-1/2004 o poskytovaní dotácií na rozvoj bývania, poskytlo Mestu Sabinov dotáciu 80% oprávnených nákladov na výstavbu v lokalite Telek. Z predloženej dokumentácie Mestom Sabinov odporca v 2. rade musel vedieť kde sa daná lokalita pre výstavbu nových nájomných mestských bytov má uskutočniť. Z polohy tejto lokality muselo byť zrejmé, že táto bude prehlbovať priestorovú a sociálnu segregáciu rómskej komunity. Samotné ministerstvo vypracovalo dlhodobú koncepciu bývania pre marginalizované skupiny obyvateľstva a model jej financovania kde sa uvádza, že lokalizácia výstavby nesmie prehlbovať priestorovú a sociálnu segregáciu, ale musí byť prostriedkom integrácie obyvateľov dotknutej komunity. Toto je merateľné vzdialenosťou od obce a prístupom k verejným službám využívaných spoločne majoritnou i minoritnou komunitou v obci. Pri poskytovaní dotácií na výstavbu bytov nižšieho štandardu táto otázka, teda by mala byť vzhľadom na to, že takýto druh výstavby je často realizovaný na riešenie otázky bývania Rómov zisťovaná ako jedna zo základných podmienok pre poskytnutie takéhoto druhu dotácie. Ministerstvo ako odporca v 2. rade vedelo a malo skúmať kde sa plánovaná výstavba nachádza a muselo aj predpokladať, že do týchto domov budú nasťahovaní aj príslušníci marginalizovaných skupín. Je treba poukázať na to, že nakladanie s finančnými prostriedkami štátu, ktoré sú použité na vytvorenie koncepcie, ktorá jasne odmieta segregáciu a ktoré sú na druhej strane tým istým subjektom použité ako dotácia na výstavbu domov podporujúcich segregáciu je ne hospodárne a diskriminačné. Za takejto situácie v súlade s § 2 ods. 3 malo ministerstvo navrhovanú lokalitu odmietnuť ako segregaçnú. Takéto opatrenie sa podľa

navrhovateľov, vzhľadom na politiku štátu aj samotného ministerstva nielen očakáva, ale nevyhnutne vyžaduje v záujme dodržania zásady rovnakého zaobchádzania. Ministerstvo však opakovane podporilo výstavbu bytov nižšieho štandardu na Teleku, čím túto zásadu porušilo a neprijalo žiadne opatrenie na zabránenie segregácie v Meste Sabinov.

Podľa § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona žalovaný je povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo.

V tomto konaní mal súd za to, že navrhovatelia oznámili súdu dostatočné skutočnosti, z ktorých bolo možné dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Na základe toho došlo k obráteniu dôkazného bremena, pričom bolo na odporcoch v 1. a 2. rade preukazovať, že neporušili zásadu rovnakého zaobchádzania.

Odporca v 1. rade vo svojom vyjadrení žiadal návrh zamietnuť s tým, že Mesto Sabinov má vypracovaný program sociálnej integrácie Rómov, nie ich segregácie. Mesto uviedlo, že naopak majoritná časť obyvateľstva by mohla namietat' porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania vzhľadom na zvýšenú pozornosť aká sa venuje rómskemu obyvateľstvu a jeho problémom. V meste podľa vyjadrenia odporcu v 1. rade žije 1.675 rómskych obyvateľov, čo je 13,6% z celkového počtu obyvateľov. Tvrdenie navrhovateľov o úmyselnej segregácii je zavádzajúce, keďže na Severnej ulici býva 265 osôb, čo je 15,8% celkového počtu Rómov. Ostatní rómski obyvatelia bývajú na ul. Moyzesovej 495 osôb, Jakubovanskej 497 osôb a zostávajúca časť v ďalších 14-tich uliciach mesta medzi majoritným obyvateľstvom. Ide o 419 osôb podľa štatistiky ktorú predložil odporca v 1. rade.

Mesto malo v roku 2004 vypracovaný program integrácie Rómov, na ktorom sa podieľali pracovné skupiny zložené z poslancov mestského zastupiteľstva, členov komisií, zamestnancov samosprávy mesta, zástupcov politických strán a hnutí, občianskych združení, škôl a plnenie programu je pravidelne monitorované na úrovni mestského zastupiteľstva. Na preukázanie svojich tvrdení Mesto predložilo súdu časopisy Program sociálnej integrácie Rómov. V čísle 20 z októbra 2004, na 7. strane tohto programu /č.l. 144/ je v kapitole Bývanie uvedené, že úlohou mestského zastupiteľstva je prijať návrh lokality pri Teleku pre prvú výstavbu rómskych bytov na schválenie v mestskom zastupiteľstve. Termín december 2004. Zodpovedný je vedúci oddelenia výstavby. Podobne je to uvedené aj v ďalších číslach tohto časopisu vydávaného mestom Sabinov, teda odporcom v 1. rade.

Podľa vyjadrenia odporcu v 1. rade, mesto nikdy neprijalo zásadu, že v lokalite Telek vytvorí rómsku osadu v ponímaní aké je bežné vo väčšine lokalít na Slovensku s rómskym osídlením. Program počíta s decentralizáciou bytovej výstavby a formujúca sa časť mesta pri Teleku je len jednou časťou z tejto výstavby. Kde by mali byť ďalšie lokality odporca v 1. rade neuviedol. Lokalita Telek bola vybraná z dôvodu, že po dobudovaní nadviaže na existujúcu lokalitu, v ktorej žije veľká časť rómskeho obyvateľstva mesta a ktorá má svoju kultúrno-historickú tradíciu. Jej výhodou v porovnaní s inými lokalitami je dostupnosť občianskej vybavenosti. Je tu možnosť získať pozemky na individuálnu bytovú výstavbu čo by malo byť motiváciou najmä pre mladých a túto koncepciu odobrili i samotní Rómovia, ktorí sa na riešení uvedenej záležitosti podieľali. Neskôr zástupcovia Mesta aj svedok Peter Molčan ako primátor Mesta Sabinov uviedli, že táto lokalita bola vybraná aj z dôvodu, že pozemky na ktorých boli vybudované nové byty v lokalite Telek, boli vo vlastníctve mesta.

Severná ulica je ponímaná ako nová časť mesta. V tejto časti mesta bola zabezpečená výstavba miestnej komunikácie, technickej infraštruktúry ako vodovod, kanalizácia, verejného osvetlenia, vývoz odpadov, zimná údržba prístupovej komunikácie.

Zo zápisnice z rokovania schôdzky Mestskej rady zo dňa 4.9.2003 súd zistil, že na programe bolo aj oboznámenie sa s posudkom na štúdie alternatívneho riešenia bývania pre neplatičov a neprispôsobivých občanov, vyhodnotenie súťaže. K tejto zápisnici bol pripojený aj materiál ohľadom riešenia problematiky bývania pre neplatičov a neprispôsobivých občanov, pričom boli vytyčené 4 potencionálne lokality novonavrhovanej zástavby, a to Bujačí dol, Tehelňa, Husí hrb a Langavendy.

Thelňa podľa tejto štúdie má výmeru 3,7 ha, pozemok parcelné č. 2145/2 v kat. úz. Sabinov. Kapacita územia počíta s 54 bytovými jednotkami na danom území a je tu potencionálna možnosť rozšírenia osady na západ a sever od definovaného územia. Ako nevýhody boli vyhodnotené: separácia danej sociálnej skupiny obyvateľov, veľká vzdialenosť od centra a súčasnej rómskej osady a neakceptovateľné pre 80% dotáciu zo štrukturálnych fondov.

Lokalita Husí hrb má výmeru 3 ha + cca 16 árov. Výmera je stanovená na prvú etapu výstavby. Na začiatok bolo plánovaných 48 bytových jednotiek s možnosťou rozšírenia na 60 až 100 bytov. Táto lokalita bola v súlade s územným plánom.

Pri lokalite Bujačí dol nebola vypracovaná štúdia, boli len vyhodnotené výhody a nevýhody. Lokalita bola akceptovateľným riešením pre väčšinu majoritného obyvateľstva. Mali tam byť výborné životné podmienky pre vybranú sociálnu skupinu obyvateľov a ďalšou výhodou bola veľká kapacita územia vzhľadom na možnosť narastania obytnej štruktúry. Nevýhody tohto územia boli: veľká dochádzková vzdialenosť zo zastaveného územia, zvýšené náklady na budovanie technickej infraštruktúry, absolútna separácia obyvateľov a mierny svažitý terén s občasnými trvalými porastami.

Lokalita Langavendy (teraz nazývaná Telek) bola o výmere asi 3,5 ha stanovená na prvú etapu výstavby. Lokalita bola taktiež v súlade s územným plánom. Kapacita bola 12 bytových jednotiek plus ďalších 48 s možnosťou dvojnásobného aj väčšieho rozšírenia. V tejto štúdii neboli od odporcu v 1. rade predložené výhody ani nevýhody daného riešenia.

Odporca v 1. rade vo svojom vyjadrení porovnával lokalitu Telek s lokalitou Svätajánske pole, kde Mesto ponúka pozemky na odkúpenie za 350,- Sk za 1m² na individuálnu bytovú výstavbu, pričom v lokalite Telek je to za 30,- Sk za 1m². Lokalita Svätajánske pole je vzdialenejšia od centrálnej mestskej zóny a občianskej vybavenosti ako lokalita Telek. Z rómskych obyvateľov neprejavil záujem o kúpu pozemkom v lokalite Svätajánske pole nikto.

Čo sa týka občianskej vybavenosti odporca uvádzal, že tak lokalita Svätajánske pole ako aj ďalšie lokality v meste majú horšiu alebo rovnakú dostupnosť základnej občianskej vybavenosti ako obyvatelia z lokality Telek, teda zo Severnej ulice. Čo sa týka mestskej hromadnej dopravy odporca v 1. rade uviedol, že v meste nie je zavedená mestská hromadná doprava a s jej zavedením sa nepočíta ani v najbližších rokoch. Odporca v 1. rade uviedol, že

práve zriadením školskej linky pre deti zo Severnej ulice sú diskriminovaní príslušníci majority z lokalít rovnako alebo viac vzdialených od centra mesta ako obyvatelia Severnej ulice, kde takéto linky zriadené nie sú.

Čo sa týka vybudovania obchodu so základným tovarom, mestské zastupiteľstvo uznesením č. 61 zo dňa 30.8.2007 schválilo na výstavbu takéhoto obchodu predaj pozemkov o výmere 120 m² rómskym manželom s tým, že zabezpečia výstavbu tohto objektu do dvoch rokov od podpísania zmluvy. V čase podania vyjadrenia požiadali o vydanie stavebného povolenia. V priebehu konania odporca v 1. rade predložil fotodokumentáciu z výstavby tohto objektu. Odporca v 1. rade porovnával dostupnosť iných predajní s obdobnými lokalitami alebo lokalitami vzdialenejšími od centra mesta pričom uviedol, že dostupnosť je rovnaká, resp. porovnateľná.

Čo sa týka prístupovej komunikácie na Severnú ulicu odporca v 1. rade uviedol, že táto je v 1. etape riešená ako provizórna obslužná jednopruhovú komunikáciu s výhybňami triedy C3. Po dokončení bytovej výstavby a doriešení plánovaného zámeru obchvatu mesta sa bude riešiť definitívna prístupová komunikácia od strednej združenej školy. Ako sa bude riešiť jej napojenie na plánovanú preložku cestu 1. triedy 1/68, ktorá teraz vedie priamo cez centrálnu zónu mesta a jej prípustné dopravné zaťaženie je už prekročené, je zatiaľ predčasné hovoriť. Čo sa týka požiadavky navrhovateľov na vybudovanie nadjazdu alebo podjazdu, odporca v 1. rade uviedol, že nemôže plánovať vybudovanie obchvatu a nezabezpečovať vybudovanie takéhoto nadjazdu alebo podjazdu, pretože to nepatrí do jeho pôsobnosti. Projektovú dokumentáciu vypracováva Dopravoprojekt, a.s. Bratislava. Ak bude rozhodnuté o stavbe, investorm bude Slovenská správa ciest Bratislava. Mesto sa bude k danej veci iba vyjadrovať. Podľa odporcu v 1. rade tvrdenia navrhovateľov, že mesto sa výstavbou obchvatu umelo snaží o oddelenie minority od majority je nekvalifikované a pomýlené.

Odporca v 1. rade ďalej uviedol, že hoci navrhovatelia majú voči nemu určité nároky, sami si neplnia svoje povinnosti. Okrem navrhovateľov v 3. a 4. rade si ostatní navrhovatelia neplnia svoju povinnosť uloženú zákonom, a tak ako je uvedené vyššie k 31.12.2007 Mesto u navrhovateľov v 1. a 2. rade, 5. a 6. rade, 7. a 8. rade eviduje nedoplatky za miestne poplatky za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Nedoplatky na nájomnom nemali.

Čo sa týka výstavby bytov na Severnej ulici odporca uviedol, že rovnako ako iné obce využilo možnosť uchádzať sa o poskytnutie dotácie na obstaranie nájomných bytov nižšieho štandardu na riešenie bývania obyvateľov mesta, u ktorých ich príjmové možnosti neumožňujú alebo nezaručujú plnenie záväzkov spojených s nájomom nájomného bytu bežného štandardu. Pritom muselo splniť všetky požiadavky určené príslušnými predpismi, ktoré určujú aj štandard vybavenia bytu. Obecné nájomné byty, ktoré boli prenajaté žalobcom, tomuto štandardu plne zodpovedali. Svedok Peter Molčan, primátor Mesta Sabinov, teda odporcu v 1. rade, vo svojej výpovedi uviedol, že byty navrhovateľom boli poskytnuté aj z dôvodu, že dostali výpoveď podľa § 711 ods. 1 písm. e/, a teda išlo o náhradné byty.

Odporca v 1. rade uviedol, že väčšina obyvateľov mesta rómskeho pôvodu a aj navrhovateľov stále žije v minulosti, kedy sa byty prideliovali. Avšak podľa názoru odporcu Mesto nemá povinnosť prideliovať ani obstarávať byty. Podľa zákona o obecnom zriadení č. 369/90 Zb. § 4 ods. 3 písm. j/ obec spolupôsobí pri vytváraní vhodných podmienok na bývanie. Čo v praxi znamená, že obstaráva a schvaľuje program rozvoja bývania, pripravuje

územie na výstavbu bytov a po ich výstavbe zabezpečuje na príslušnom území svoje ďalšie samosprávne funkcie. Navrhovatelia žili v bytoch na Nám. slobody, ktorá bola v roku 1993 vyhlásená za pamiatkovú zónu. Mestu, ako ich vlastníkov, nevznikla zákonná povinnosť previesť byty alebo obytné miestnosti, ktoré sa v nich nachádzali do osobného vlastníctva ich nájomcov podľa zákona č. 182/93 Zz. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. Keďže tento zákon upravoval spôsob a podmienky nadobudnutia vlastníctva bytov v bytových domoch. Podľa zákona o obecnom zriadení a zákona o majetku obcí v znení neskorších predpisov č. 138/91 Zb. je mesto povinné svoj majetok užívať a udržiavať z dôvodu, že mnohé byty sa postupom času, ako aj užívaním jednotlivými nájomcami, dostali do veľmi zlého stavu, ktorý si vyžadoval nevyhnutnú sanáciu.

Tvrdenia navrhovateľov, že sa im odporca, resp. jeho pracovníci vyhrážali vystáhom na ulicu, alebo, že ich nájomný pomer v doterajších bytoch bude ukončený, považoval odporca v 1. rade za klamstvo. Tvrdenia navrhovateľov popreli aj svedkovia-pracovníci Mestského úradu Sabinov.

Podľa odporcu v 1. rade navrhovateľom, ako aj ďalším obyvateľom z Nám. slobody, bolo pri opakovaných stretnutiach zdôrazňované, že ak ponúkané nájomné byty nechcú, môžu si riešiť svoju bytovú otázku inak. Severná ulica, kde v súčasnosti navrhovatelia bývajú, teda nemusí byť pre ktoréhokoľvek zo žalobcov konečným riešením. Ak majú možnosť vytvoriť si lepšie podmienky na bývanie, mesto to len uvíta, keďže o byty na Severnej ulici majú záujem najmä mladí Rómovia z iných rodín.

Odporca v 1. rade uviedol, že žiadať od Mesta nemajetkovú ujmu je provokácia k ostatným obyvateľom mesta, pričom uviedol, že navrhovateľom v 1. a 2. rade, 7. a 8. rade Mesto namiesto jedného bytu pridelo dva byty, aby im zlepšilo podmienky na bývanie vzhľadom na vysoký počet osôb, ktorý býval v jednom byte na Nám. slobody. Navrhovateľom v 3. a 4. rade, ktorí obývali byt o výmere 29 m² mesto ponúklo náhradný byt o výmere 50 m². Odporca v 1. rade predložil prehľad o výmere a počte osôb žijúcich v bytoch navrhovateľov. U navrhovateľov v 5. a 6. rade bola výmera bytu 69,50 m². Išlo o 1-izbový byt a počet osôb v byte bol 13. U navrhovateľov v 1. a 2. rade to bol 2-izbový byt o výmere 71 m², pričom im boli pridelené 2 byty a počet žijúcich osôb bolo 10. U navrhovateľov v 3. a 4. rade to už bolo 29,40 m². Išlo o 1-izbový byt a počet osôb bolo 9. U navrhovateľov v 7. a 8. rade to bolo 81,02 m², boli im pridelené 2 byty nakoľko v pôvodnom byte bývalo 17 osôb.

Odporca v 1. rade vo svojom vyjadrení uviedol, že po posúdení technického stavu domov, kde sa byty navrhovateľov nachádzali a finančných nákladov, ktoré by si ich opravy vyžadovali, Mesto rozhodlo ponúknuť uvedené objekty na predaj vo verejnej súťaži. V podmienkach verejnej obchodnej súťaže, ktoré predložil odporca v 1. rade, bolo uvedené, že záujemca o kúpu predmetného domu na Námestí slobody má predložiť časový harmonogram rekonštrukčných prác prestavby na polyfunkčný dom v súlade so stavebným zákonom. Teda až budúci vlastníci mali vykonať rekonštrukciu objektov v čo najkratšom čase. Napriek nevyhovujúcemu stavu týchto objektov bolo o ich odkúpenie veľký záujem. Žiaden z navrhovateľov sa však o kúpu domu neuchádzal. Po vyhodnotení súťaže mestské zastupiteľstvo schválilo predaj domov uchádzačom, ktorí v súťaži uspeli. Z Rozhodnutia Mesta Sabinov, ako príslušného stavebného úradu, zo dňa 12.10.2005 súd istil, že Mesto nariadilo správcovi bytových domov Sabyt, s.r.o. Sabinov vykonať nevyhnutné opravy na

stavbách domov, spočívajúce v oprave striech a vykonaní nevyhnutných stavebných úprav v závislosti od stavu bytového domu. Na základe tohto rozhodnutia mal dať správca bytových domov výpoveď jednotlivým nájomníkom podľa § 711 ods. 1 písm. e/. Stavebné povolenie na vykonanie týchto prác nebolo predložené. Stavebné práce vykonávali až ďalší majitelia predmetných nehnuteľností z dôvodu, že mesto nemalo dostatok finančných prostriedkov na vykonanie týchto opráv.

Čo sa týka pani [REDAKOVANÉ], nerómskej nájomníčky, o ktorej navrhovatelia uviedli, že nebola presťahovaná na Telek z dôvodu, že nie je rómskeho pôvodu, odporca v 1. rade uviedol, že tejto osobe nepridelilo byt na Severnej ulici z dôvodu, že táto užívala byt o výmere 34,70 m² sama, avšak bola jej poskytnutá bytová náhrada o výmere 15,7 m² podlahovej plochy. Pridelením bytu na Teleku o rozlohe 50 m² by bola naopak neprimerané zvýhodnená. Keďže ide aj o osobu, o ktorej možno povedať, že je neprispôsobivá a zdevastovala už ďalšie 2 byty, mesto jej nechcelo prideliť nový byt. Táto osoba, hoci bola prihlásená do bytu spolu s manželom a synom, s týmito dlhodobo nežije.

Zo zápisnice zo schôdzky Mestskej rade Sabinov zo dňa 26.9.1996 súd zistil, že v bode Rôzne Ing. Molčan, primátor mesta - odporcu v 1. rade, informoval členov mestskej rady o došlej petícii občanov zo severozápadnej časti mesta proti riešeniu problémov neprispôsobivých občanov v lokalite Bujačí dol. Petícia bude prerokovaná za účasti občanov. Odporca v 1. rade taktiež predložil petíciu proti výstavbe nových rómskych bytov v lokalite Husí hrb zo dňa 9.7.2003, v ktorej bolo 375 podpisov obyvateľov mesta.

Zo zápisnice zo záverečného stretnutia k harmonogramu úloh pre riešenie problematiky integrácie Rómov zo dňa 11.10.2004 súd zistil, že v časti bývanie v bode 2. bola daná úloha pripraviť návrh lokality Langavendy pre prvú etapu výstavby rómskych bytov na schválenie v mestskom zastupiteľstve. Podľa vyjadrenia zástupcov odporcu v 1. rade lokalita Telek bola vybratá nakoniec z dôvodu, že táto lokalita bola celá vo vlastníctve Mesta Sabinov, o čom predložili aj výpis z listu vlastníctva a kópiu pôvodnej Pkv vložky 2575, z ktorej je zrejmé, že daná lokalita bola vo vlastníctve Mesta už od roku 1930.

Svedok Peter Molčan, primátor Mesta Sabinov, odporcu v 1. rade, vo svojej výpovedi uviedol, že pri výbere lokalít jednotlivé firmy, ktoré spracúvali štúdie na výstavbu, nebrali do úvahy vlastníctvo jednotlivých lokalít, ale smerný územný plán. Svedok uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by navrhovatelia nesúhlasili s presťahovaním do oblasti Telek. Svedok uviedol, že podľa jeho názoru lokalita Husí hrb by z hľadiska integrácie ani nebola lepšia, keďže dennodenné skúsenosti ho presvedčujú o tom, že sú tam neustále problémy a spory medzi majoritnou a minoritnou skupinou obyvateľstva.

Z kópii späťvzatí návrhov na začatie konania súd zistil, že na tunajšom súde boli vedené konania o neplatnosť výpovede z nájmu pod sp. zn. 15 C 244/07, 11 C 241/07 a 12 C 241/07. Navrhovatelia v nich podali návrhy o neplatnosť výpovede. Boli taktiež nájomcami bytov na Námestí slobody v Sabinove. Dôvodom späťvzatia týchto návrhov bola skutočnosť, že odporca v 1. rade uzavrel s navrhovateľmi v týchto konaniach mimosúdnu dohodu a poskytol im, podľa ich vyjadrenia, adekvátne náhradné ubytovanie v blízkosti centra Mesta Sabinov, nie v segregovanej rómskej lokalite Telek.

Z výpovede svedkyne Anny Bagiovej, vedúcej oddelenia na Mestskom úrade Sabinov súd zistil, že bola prítomná pri stretnutiach budúcich nájomcov, teda aj navrhovateľov v čase, keď im bolo oznamované, že sa začína s výstavbou nových nájomných bytov. Na týchto stretnutiach bolo nájomcom vysvetľované prečo budú vyst'ahovaní, teda z dôvodu zlého technického stavu ich bytov. Na týchto stretnutiach podpisovali zmluvy o odpracovaní určitých percent na výstavbe nových nájomných bytov. Svedkyňa uviedla, že na tomto stretnutí neodznali žiadne vyhrážky ohľadom násilného vyst'ahovania nájomníkov z bytov. Uviedla, že boli poučovaní o tom, kde sa byty nachádzajú, v akom budú stave, aká bude výška nájomného a podmienky nájomnej zmluvy a pod. Svedkyňa uviedla, že po dobu čo pracuje na mestskom úrade, čo je asi 34 rokov, Mesto Sabinov nenechalo žiadneho svojho občana, aj rómskeho pôvodu, na ulici. Na otázku, prečo bola vybraná lokalita Telek, svedkyňa uviedla, že to bola dlhoročná príprava. Mesto malo niekoľko alternatív, avšak tieto sa spájali s odporom občanov proti takejto výstavbe. Nakoniec bola schválená táto lokalita aj v komisiách, v ktorých sa zúčastnili zástupcovia rómskej komunity. Táto lokalita bola podľa svedkyne vybraná zrejme z dôvodu, že bola najbližšie k osídleniu na ulici Moyzesovej a Jakubovanskej a taktiež to bola lokalita, kde bolo najvhodnejšie napojenie na technickú infraštruktúru. Svedkyňa uviedla, že navrhovateľov pozná, najmä v 1. a 2. rade a 3. a 4. rade. Byt navrhovateľov v 1. a 2. rade na Námestí slobody bol riadne zariadený a nebol zdevastovaný. Byt riadne užívali. Podobne to bolo aj u navrhovateľov v 3. a 4. rade, pričom ale hoci samotné byty užívaním zdevastované neboli, v zlom technickom stave bol dom, kde sa byty nachádzali. U navrhovateľov v 5. a 6. rade podľa svedkyne bol byt zdevastovaný samotným užívaním nájomníkmi. Svedkyňa uviedla, že nerómskej obyvateľke pani Rakačovej nebol pridelený nový byt z dôvodu, že už predtým zdevastovala dva byty. Uviedla, že byt pani [REDAKOVANÉ] bol podobne zdevastovaný ako byt niektorých rómskych občanov, ktorí dostali pridelený byt na Teleku. Na otázku, prečo tomu tak je, svedkyňa uviedla, že zrejme z dôvodu, aby sa zlepšilo bývanie rómskych obyvateľov.

Svedkyňa Anna Karnišová vo svojej výpovedi uviedla, že niektorí z navrhovateľov, konkrétne v 5. a 6. rade, žili v dosť zlých podmienkach. Byt bol vlhký, napadnutý plesňou. Mesto často posielalo kontajnery na odvoz domového odpadu, keďže dvor bol špinavý. Žilo tam väčšie množstvo ľudí. Často riešili sťažnosti občanov na rušenie nočného kl'udu. U navrhovateľov v 1. a 2. rade bola osobne na kontrole. Byt mali riadne zariadený a udržiavaný v čistote. Svedkyňa uviedla, že pri rozhodovaní o prest'ahovaní Mesto neriešilo otázku, či navrhovatelia a ich susedia sú prispôsobiví alebo neprispôsobiví občania. Hlavnou otázkou bolo zrekonštruovať domy na námestí a vyst'ahovať odtiaľ ľudí, ktorí tam žijú. Títo boli vyst'ahovaní na lokalitu Telek. Neboli tam vyst'ahovaní všetci. Niektorí podali návrh o neplatnosť výpovede z nájmu a boli im pridelené iné byty z dôvodu, že Mesto nechcelo ísť do súdneho sporu. Svedkyňa uviedla, že byty v lokalite Telek boli z hľadiska bývania pre navrhovateľov lepšie, keďže išlo o novostavby. Svedkyňa uviedla, že čo sa týka jej údajného vyjadrenia pre Združenie Dženo /č.l. 49/, nikdy takéto vyjadrenia nedala, nikto z médií za ňou nebol a neposkytla rozhovor. Čo sa týka sťahovania, pokiaľ si pamätá, niekedy v roku 2005 väčšina nájomcov z Námestia slobody sa na prest'ahovanie na Telek tešila. Pripustila však, že niektorí namietali, že ide o väčšiu vzdialenosť od mesta.

Odporca v 2. rade žiadal návrh vo vzťahu k sebe zamietnuť z dôvodu, že s necíti byť pasívne legitimovaný. Uviedol, že poskytuje dotácie na obstarávanie nájomných bytov za splnenia podmienok stanovených v súlade so zákonom 523/2004 o rozpočtových pravidlách vo verejnej správe a v súlade s výnosom č. V-1/2004 zo dňa 23.12.2004. Podobne postupoval

aj v tomto prípade po zaregistrovaní žiadosti o poskytnutie dotácie na obstarávanie nájomných bytov v lokalite Telek. Túto žiadosť zaregistroval Krajský stavebný úrad v Prešove dňa 28.2.2005. Z tejto žiadosti nevyplýva či ide o Rómov alebo nie. V zmysle citovaného výnosu sa ani neposkytuje dotácia na rozvoj rómskej menšiny, len na obstaranie nájomných bytov pre fyzické osoby, ktoré spĺňajú podmienky pre jej poskytnutie. Žiadateľ o poskytnutie dotácie sa má zaviazat', že byt prenajme fyzickej osobe, ktorej mesačný príjem a mesačný príjem osôb s ňou bývajúcich, ktorých príjmy sa posudzujú spoločnej podľa osobitného predpisu, neprevyšuje trojnásobok životného minima platného k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka vypočítaného pre nájomcu a osoby, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že akákoľvek príslušnosť k rase, etniku, národnosti, či k štátu, je v tomto prípade irelevantná. Odporca v 2. rade uviedol, že pri posudzovaní žiadostí absolútne neskúma tieto údaje, pretože nemajú vplyv na rozhodnutie či dotáciu pridelit' alebo nie. O rómskych obyvateľoch sa hovorí len vtedy, ak časť zdrojov možno zabezpečiť aj vlastnými zdrojmi, a to dohodou o vykonaní prác budúcimi nájomníkmi alebo obyvateľmi rómskej osady. Ide však už o existujúce rómske osady, ktoré sú evidované v štátnom štatistickom zisťovaní Úradu vlády SR. Pojem obyvateľ rómskej osady totiž predpokladá samotnú existenciu osady, čo nie je tento prípad. Naopak odporca v 2. rade uviedol, že táto skupina obyvateľstva je dokonca pozitívne diskriminovaná v tom, že odporca v 2. rade poskytne dotáciu aj následne už existujúcej osade aj napriek tomu, že výstavba technickej vybavenosti by mala predchádzať samotnej výstavbe bytom a umožniť žiadateľovi, aby časť vlastných zdrojov určených na spolufinancovanie projektu pokryl svojpomocou, pričom dotáciu môže poskytnúť až do výšky 80% oprávnených nákladov oproti bežným 70%. V tomto prípade sa však jednalo o výstavbu prvej technickej vybavenosti podľa § 6 ods. 1 písm. b/ výnosu a výstavbu nových nájomných bytov v zmysle § 2 výnosu, pri ktorých sa zohľadňuje sociálny status a nie príslušnosť k národu, rase, či etniku.

Ustanovenia § 16 ods. 1 výnosu poskytuje žiadateľovi možnosť spolufinancovať projekt v rámci vlastníctva obce aj svojpomocou. V takomto prípade je povinnou časťou príloh k žiadosti o pridelenie dotácie vyhlásenie týkajúce sa svojpomoci. V tomto prípade dohoda budúcich nájomcov, že odpracujú svojpomocne 20% obstarávacích nákladov. Tieto dohody boli uzatvorené so všetkými navrhovateľmi a boli predložené žiadateľom o poskytnutie dotácie, teda odporcom v 1. rade, čím odporca v 1. rade dodržal podmienky pre poskytnutie dotácie. Navrhovatelia boli v týchto dohodách identifikovaní viacerými údajmi, ale nie údajom o tom, že sú Rómovia. Podľa vyjadrenia odporcu v 2. rade, teda neskúmal v procese hodnotenia a schvaľovania dotácie informácie o príslušnosti k etniku a v súlade s výnosom tieto skutočnosti ani skúmať nemal.

Pokiaľ sa týka vyjadrenia, že vzdialenosť nových obydli od pôvodného osídlenia je asi 1 km a že odporca v 1. rade sa takouto výstavbou chcel navrhovateľov zbaviť je zavádzajúce, keďže navrhovatelia sami uvádzajú, že odporca v 1. rade vybudoval asfaltovú cestu a umožnil aj dospelým osobám cestovať školským autobusom určeným pre žiakov. Teda odporca v 1. rade urobil a ďalšie ústupky, na ktoré nebol povinný. Taktiež v tejto lokalite sa plánuje aj výstavba rodinných domov. Staví sa v petite požadovaná predajňa potravín a ekumenické centrum. Na tomto území sa plánujú aj ďalšie projekty z dôvodu čoho sa žaloba javí ako značne unáhlená.

Aj odporca v 2. rade uviedol, že odporcovi v 1. rade nevyplýva zo žiadneho zákona povinnosť prideliť byty. Odporca v 1. rade v súlade so zákonom o obecnom zriadení spolupôsobí pri vytváraní vhodných podmienok na bývanie. Ak byty obstará do svojho vlastníctva je rovnakým vlastníkom ako každá iná právnická alebo fyzická osoba a v súlade s príslušnými predpismi určuje za akých podmienok svoj majetok prenajme. V tomto prípade aj za podmienok stanovených výnosom ministerstva, teda odporcu v 2 rade, rozhodovanie o tom čo a kde sa má postaviť je v kompetencii mesta a na to príslušných orgánov. V stavebnom konaní stavebný úrad uskutočňuje činnosti v súlade so stavebným zákonom a stavebné povolenie zamietne ak by sa uskutočnením alebo užívaním stavby mohli ohroziť verejné záujmy chránené týmto zákonom a osobitnými predpismi alebo neprimerane obmedziť či ohroziť práva, oprávnené záujmy účastníkov vo väčšom rozsahu než sa počítalo v územnom rozhodnutí. V príslušnom rozhodnutí Obce Ražňany ako stavebného úradu bola stavba povolená, a teda pri preskúmvaní sa nezistili dôvody, prečo stavbu nepovolíť. Ani do tohto konania však odporca v 2. rade nezasahoval a ani zasahovať nemohol, nakoľko je ústredným orgánom štátnej správy vo veci stavebného poriadku a územného plánovania. Rozhodoval by až v odvolacom konaní o prípadnom odvolaní proti rozhodnutiu stavebného úradu v prípade, ak by tu krajský stavebný úrad nevyhoviel.

Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti žiadal odporca v 2. rade vo vzťahu k sebe návrh ako nedôvodný zamietnuť pre nedostatok pasívnej legitímácie.

Podľa § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

Podľa § 2 ods. 3 antidiskriminačného zákona dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva aj v prijímaní opatrení na ochranu pred diskrimináciou.

Podľa § 2a ods. 1 antidiskriminačného zákona diskriminácia je priama diskriminácia, nepriama, obťažovanie, sexuálne obťažovanie a neoprávnený postih; diskriminácia je aj pokyn na diskrimináciu a nabádanie na diskrimináciu.

Podľa § 2a ods. 2 antidiskriminačného zákona priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.

Podľa § 2a ods. 3 antidiskriminačného zákona nepriama diskriminácia je navonok neutrálny predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax, ktoré znevýhodňuje osobu v porovnaní s inou osobou; nepriama diskriminácia nie je ak takýto predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takéhoto záujmu.

Podľa § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona každý je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov

sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti a poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní.

Podľa § 3 ods. 3 antidiskriminačného zákona pri posudzovaní, či ide o diskrimináciu alebo nie, sa neberie do úvahy či dôvody, ktoré k nej viedli, vychádzali zo skutočnosti alebo z mylnej domnienky.

Podľa § 5 ods. 1 antidiskriminačného zákona v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa v sociálnom zabezpečení, zdravotnej starostlivosti, pri poskytovaní tovarov a služieb a vo vzdelávaní zakazuje diskriminácia osôb z dôvodov podľa § 2 ods. 1.

Podľa § 5 ods. 2 antidiskriminačného zákona zásada rovnakého zaobchádzania podľa odseku 1 sa uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými zákonmi v oblastiach prístupu a poskytovania

- a) sociálnej pomoci, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, doplnkového dôchodkového sporenia, štátnej sociálnej podpory a sociálnych výhod,
- b) zdravotnej starostlivosti,
- c) vzdelávania,
- d) tovarov a služieb vrátane bývania, ktoré sú poskytované verejnosti právnickými osobami a fyzickými osobami – podnikateľmi.

Podľa § 9 ods. 1 antidiskriminačného zákona každý má podľa tohto zákona právo na rovnaké zaobchádzanie a ochranu pred diskrimináciou.

Podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona každý sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodržiaval zásadu rovnakého zaobchádzania upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie.

Podľa § 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona ak by primerané zadosťučinenie nebolo dostačujúce, najmä ak nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby, môže sa tá domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sumu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých došlo k jej vzniku.

Podľa § 12 antidiskriminačného zákona týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe.

Podľa čl. 11 ods. 1 Ústavy SR ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti ich práv. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom majú prednosť pred zákonmi.

Podľa čl. 33 Ústavy SR príslušnosť ku ktorejkoľvek národnostnej menšine alebo etnickej skupine nesmie byť nikomu na ujmu.

Podľa čl. 3 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie zmluvné štáty zvlášť odsudzujú rasovú segregáciu a apartheid a zaväzujú sa na územiach spadajúcich pod ich právomoc predchádzať, zakázať a odstrániť všetky praktiky tohto druhu.

Podľa § 712 ods. 2 náhradným bytom je byt, ktorý svojou veľkosťou a vybavením zabezpečuje ľudsky dôstojné bývanie nájomcu a členov jeho domácnosti.

Podľa § 712a ods. 1 ak nájomný pomer skončil z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. a/, e/ alebo f/, alebo z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. b/ nájomcovi, ktorý prestal vykonávať prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný z dôvodu na strane zamestnávateľa alebo z dôvodu, za ktorý zamestnávateľ zodpovedá podľa osobitných predpisov, nájomca má právo na náhradný byt, ktorý je veľkosťou obytnej plochy, vybavením, umiestnením a výškou nájomného primeraný bytu, ktorý má vypratať, a to s prihliadnutím na jeho životné a pracovné potreby.

V predmetnom konaní mal súd za preukázané, že odporca v 1. rade, teda Mesto Sabinov ako prenajímateľ bytov v záujme vysťahovania obyvateľov rómskeho pôvodu z centrálnej časti Mesta, porušil zásadu rovnakého zaobchádzania. Odporca v 1. rade do tejto oblasti presťahoval len rómske obyvateľstvo. Podľa vyjadrenia zástupcov Mesta Sabinov, mesto chcelo dostať zo svojich objektov rómske obyvateľstvo mimo centrum mesta a skutočnosť, že Rómovia v centre mesta naďalej bývajú je len z dôvodu, že nie všetky objekty sú vo vlastníctve mesta. V súlade s ustanoveniami antidiskriminačného zákona bolo dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že nedošlo k diskriminácii na odporcoch, teda na Meste Sabinov a Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR. Podľa súdu však odporcovia neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali bez akýchkoľvek pochybností, že ich konaním nedošlo k diskriminácii navrhovateľov. Odporca v 1. rade sám predkladal listinné dôkazy, ktoré poukazovali na skutočnosť, že hoci oficiálne tvrdil, že v lokalite Telek ide o výstavbu pre neprispôsobivých občanov alebo neplatičov, išlo vlastne o výstavbu rómskych bytov tak, ako je to uvedené v časopise Program sociálnej integrácie Rómov a taktiež ako to bolo prezentované na schôdkach Mestskej rady v Sabinove, o čom svedčia príslušné zápisnice.

Súd konštatuje, že pokiaľ je reálnym kritériom pre konanie príslušnosť k etniku alebo národnosti je považované za tzv. „podozrivé kritérium“. Pri posudzovaní či došlo k diskriminácii sa potom vykonáva vysoko kvalifikované preskúmavanie ospravedlniteľnosti rozdielného zaobchádzania, tzv. strict scrutiny. Toto aplikuje aj Európsky súd pre ľudské práva. V prípade DH a ďalší proti Českej republike Európsky súd pre ľudské práva k povinnosti vykonať striktný prieskum opodstatnenosti opatrení štátu uviedol: „súd znova opakuje, že rozdielne zaobchádzanie je vtedy diskriminačné, keď nemá objektívne a rozumné zdôvodnenie, keď nesleduje legitímny cieľ a ak tam nie je odôvodnený pomer proporcionality medzi použitým prostriedkom a účelom, ktorý má realizovať. Tam, kde je rozdielne zaobchádzanie založené na rase, farbe alebo etnickom pôvode, potreba objektívneho a rozumného zdôvodnenia musí byť vykladaná tak striktnie, ako sa len dá.“ Vyčlenenie tejto skupiny obyvateľstva mimo zástavbu mesta, podľa argumentov navrhovateľov, s čím sa plne

stotožňuje aj súd, a tým spôsobenie jej segregácie, nie je naplnenie smerovania, resp. cieľov k integrácii tejto skupiny obyvateľstva a nemožno to v žiadnom prípade považovať za konanie odôvodnené a sledujúce niektorý z legitímnych cieľov. Rekonštrukcia alebo prestavba daných objektov nie je dostatočným objektívnym a rozumným zdôvodnením na konanie aké sa vykonalo voči navrhovateľom.

Odporca v 1. rade na preukázanie skutočnosti, že nekonal diskriminačne predložil súdu výpovede z nájmov jednotlivých navrhovateľov, avšak ako je zrejmé z ustálenej judikatúry pre výpoveď z nájmu podľa § 711 ods. 1 písm. e/ OZ je potrebné, aby pri výpovedi z dôvodu potrebnej rekonštrukcie po dobu dlhšiu ako 6 mesiacov bol vydaný príslušný správny akt, teda stavebné povolenie (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 118/01). K tomuto však nedošlo. V čase, kedy boli dávane výpovede z nájmu jednotlivým navrhovateľom, prebiehala verejná súťaž na odpredanie nehnuteľností, v ktorých boli predmetné byty. Až následne noví majitelia začali s rekonštrukciou.

Hoci bolo mesto povinné zabezpečiť nájomcom z Námestia slobody náhradné byty v súlade s ustanoveniami § 712 ods. 2 a 712a ods. 1 OZ, tieto podľa súdu riadne zabezpečené neboli. Byty boli vystavané za pomoci dotácií od štátu pre neplatičov a neprispôsobivých občanov, ktoré svojim vybavením a polohou nezodpovedali kritériám aké má spĺňať náhradný byt. Súd poukazuje na skutočnosť, že napr. navrhovateľom v 3. a 4. rade bol poskytnutý byt, hoci v súlade s Dohodou o odpracovaní potrebného podielu na byte, títo cielene určený podiel neodpracovali z dôvodu, že nesúhlasili s presťahovaním. Z toho teda vyplýva, že Mesto malo záujem na presťahovaní navrhovateľov do tejto lokality aj bez toho, aby splnili dohodnuté podmienky. Mesto za týmto účelom, ako je uvedené vyššie, „zmiešalo“ aj niekoľko právnych režimov / získanie nájmu bytu nižšieho štandardu a pridelenie náhradného bytu/, čím však svoje konanie len značne zneprehľadnilo. Napríklad hoci podľa mesta ide o náhradné byty pri nájomnej zmluve na dobu neurčitú, mesto poskytovalo navrhovateľom byty v súlade s podmienkami, ktoré platili pri poskytnutí dotácie, a teda uzatvorilo nájomnú zmluvu s navrhovateľmi na dobu určitú, najviac na tri roky s tým, že v nájomnej zmluve musí byť upravené aj právo nájomcu na opakované uzatvorenie nájmu bytu pri dodržaní podmienok v nájomnej zmluve v § 711 OZ.

Mesto - odporca v 1. rade vo svojom vyjadrení uviedol, že výstavbu bytov nebolo povinné urobiť a urobilo tak vlastne na úkor iných obyvateľov mesta, pričom tieto finančné prostriedky sa mohli využiť inak. Súd však poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ mesto dalo výpoveď z nájmu nájomníkom, ktorí mali platné nájomné zmluvy, bolo povinné im zabezpečiť náhradný byt tak, ako to určuje zákon. Akým spôsobom si Mesto tieto nájomné byty, ktoré budú slúžiť ako náhradné byty zabezpečí, to je už vecou mesta.

Hoci odporca v 1. rade vyhotovil byty v súlade s výnosom ministerstva, čo z formálneho hľadiska nespôsobuje zásah do práv navrhovateľov, odporca v 1. rade mal konať preventívne, a teda mal dať možnosť navrhovateľom si byty upraviť tak, aby boli spôsobilé užívania. Namiesto toho navrhovateľa boli presťahovaní do bytov, ktoré neboli ešte spôsobilé užívania.

Odporca v 1. rade uviedol, že dôvod, prečo neponúkol iné bývanie navrhovateľom mimo lokality Telek bolo z dôvodu, že v tom čase nemal iné náhradné byty. Ako je však zrejmé zo späťvzatí návrhov v konaniach o neplatnosť výpovede v prípade, že obyvatelia,

ktorí sa proti takémuto presťahovaniu začali brániť právnou cestou, dostali od mesta náhradné byty v meste, s ktorými boli spokojní. Teda tvrdenia mesta, odporcu v 1. rade, bolo zavádzajúce a svedčí o úmysle odporcu v 1. rade presťahovať obyvateľov z Námestia slobody do tejto lokality.

Súd poukazuje na skutočnosť, že byty boli vystavené v oblasti, ktorá sa nachádza mimo súčasnej zástavby Mesta Sabinov. K dôvodom takejto zástavby mesto uviedlo, že toto bola jediná lokalita, ktorá bola vo vlastníctve mesta a mesto nechcelo zvyšovať náklady výstavby výkupom jednotlivých parciel od súkromných osôb. Aj v tejto časti má súd však za to, že odporca v 1. rade dostatočne neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočností, že skutočne lokalita Langavendy /Telek/ bola jedinou možnou lokalitou pre výstavbu. Keďže ako sám odporca v 1. rade preukázal, boli pre neho vypracované štúdie rôznych lokalít, či už lokality Husí hrb alebo Tehelňa, pričom už tieto samotné štúdie poukazovali na možné výhody ako aj nevýhody. Pri lokalite Tehelňa, ktorá sa rozmerovo zhoduje s lokalitou Telek, bola ako hlavná nevýhoda uvedená veľká vzdialenosť od centra a súčasnej rómskej osady, a taktiež separácia danej sociálnej skupiny obyvateľov. Podobne bola ako nevýhodná vyhodnotená aj lokalita Bujačí dol. Vyhodnotenie štúdie ohľadom lokality Langavendy odporca nepredložil. S poukazom však na hodnotenie týchto lokalít 1. Tehelňa, ktorá priamo nadväzuje na terajšiu zástavbu a 2. Bujačí dol, ktorá by bola bližšie, resp. porovnateľne s terajšou lokalitou Langavendy, mal odporca brať do úvahy aj tieto skutočnosti uvedené ako nevýhody v týchto lokalitách aj v prípade, že pri štúdií k lokalite Langavendy by tieto nevýhody vyhodnotené nemal.

Ako ďalšiu skutočnosť porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a čím argumentovali aj navrhovatelia, súd vyhodnotil to, že do tejto lokality boli vysťahovaní len Rómovia. Aj keď zástupcovia Mesta tvrdili, že neprispôsobiví občania sú len občania rómskeho pôvodu, ako je zrejme aj zo spisu, aj na Námestí slobody žila občianka nerómskeho pôvodu, ktorá bola neprispôsobivá a podľa vyjadrenia zástupcov Mesta zdevastovala niekoľko bytov. Odporca v 1. rade ďalej nepostupoval podľa deklarovaného kritéria neprispôsobivosti, keďže pani [REDAKOVANÉ], nerómskej obyvateľke, nebolo poskytnuté, resp. ani ponúknuté bývanie na Teleku, hoci išlo o neprispôsobivú občianku. Navrhovatelia tvrdili, že v lokalite Telek žijú obyvatelia v bytoch aj po jednom resp. po dvoch, takže vyjadrenia odporcu v 1. rade, že nepridelili predmetný byt tejto nerómskej občianke z dôvodu, že ju nechceli zvýhodňovať, podľa súdu neobstoja. Mesto dostatočným spôsobom nepreukázalo, resp. nevyvrátilo tvrdenia navrhovateľov, že v lokalite Telek boli pridelené byty aj pre jedného, resp. pre dvoch ľudí. Na vyvrátenie tohto tvrdenia mesto nepredložilo žiadny dôkaz.

Podľa súdu došlo aj k nepriamej diskriminácii, keďže hoci odporca v 1. rade tvrdil, že staval byty pre neplatičov alebo pre neprispôsobivých občanov a takto svoje konanie zakrýval navonok neutrálnym predpisom, z vyjadrení zástupcov odporcu v 1. rade bolo zrejme, že odporca v 1. rade vedel, že väčšina takýchto obyvateľov je rómskeho pôvodu.

Odporca v 1. rade dostatočným spôsobom nepreukázal, či petície občanov proti výstavbe v inej lokalite než Telek nemali vplyv na zmenu rozhodnutia mesta s výstavbou bytov. Hoci mesto deklaruje, že má program sociálnej integrácie Rómov tým, akým spôsobom presťahovalo rómskych obyvateľov z Námestia slobody, došlo podľa súdu k ich segregácii.

Čo sa týka pasívnej legitímácie a zodpovednosti odporcu v 2. rade súd má zato, v súlade s argumentáciou navrhovateľov, že aj na jeho strane došlo k porušeniu ustanovenia o zákaze diskriminácie poskytovaním dotácie na rozvoj bývania odporcovi v 1. rade. Aj keď odporca v 2. rade uviedol, že pri poskytovaní dotácie sa riadi len príslušnými výnosmi Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja a ďalším právnymi predpismi, je úlohou ministerstva, podľa súdu ako ústredného orgánu štátnej správy, dodržiavať aj medzinárodnoprávne záväzky, ktorými je Slovenská republika viazaná a aj ustanovenia zákona, pričom antidiskriminačný zákon v § 2 ods. 3 uvádza, že dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v prijímaní opatrení na ochranu pred diskrimináciou.

Medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná je aj Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie, ktorý zakazuje segregáciu. Medzi tieto zmluvy patrí aj Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach /120/1976 Zb./, ktorý v čl. 11 ods. 1 posilňuje povinnosť pozitívneho záväzku štátu pri ochrane práva na súkromie tak, že zaväzuje štáty, zmluvné strany paktu, uznávať právo každého jednotlivca na primeranú životnú úroveň pre neho a jeho rodinu, zahrňujúce dostatočnú výživu, šatstvo, byt a na neustále zlepšovanie životných podmienok. Zmluvné štáty podniknú zodpovedajúce kroky, aby zabezpečili uskutočnenie tohto práva, uznávajúc pre dosiahnutie tohto cieľa zásadnú dôležitosť medzinárodnej spolupráce založenú na slobodnom súhlase.

V súvislosti s implementáciou Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach členskými štátmi, bol vypracovaný Komisiou pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva komentár, stanovujúci kritéria primeraného bývania, ktorými sú: právna istota bývania, dostupnosť služieb, materiálov, zariadení a infraštruktúry, finančná dostupnosť, obyvateľnosť, prístupnosť, poloha, kultúrna vhodnosť. Teda dôležité je nielen zabezpečenie bytu, ale aj prihliadnutie na kvalitu bývania.

Uznesenia Vlády SR č. 63/2005, rieši dlhodobú koncepciu bývania pre marginalizované skupiny obyvateľstva a model jej financovania. Zámerom tohto uznesenia je prijať zásady a definovať podmienky pre zvýšenie úrovne bývania niektorých marginalizovaných skupín obyvateľstva. Z tohto uznesenia vyplýva, že lokalizácia výstavby nesmie prehlbovať priestorovú a sociálnu segregáciu, ale musí byť prostriedkom integrácie obyvateľov dotknutej komunity. Toto je merateľné vzdialenosťou od obce a prístupom k verejným službám využívaným spoločne majoritnou i minoritnou komunitou v obci.

S poukazom na tieto skutočnosti podľa súdu teda ministerstvo malo komplexnejšie skúmať celý zámer výstavby bytov odporcom v 1. rade a nie sa len riadiť podzákonnými normami – výnosom a smernicou. Ministerstvo dostatočným spôsobom podľa súdu nepreukázalo, že o skutočnosti, že ide o výstavbu bytov pre rómske obyvateľstvo nemohlo mať, alebo nemalo vedomosť. Súd sa stotožnil s názorom navrhovateľov, že v prípade ak by ministerstvo dostatočným spôsobom skúmalo pre akú skupinu obyvateľstva výstavba bude a kde sa má nachádzať, by vlastne plnilo aj pozitívny záväzok štátu prijímať opatrenie na ochranu pred diskrimináciou. Potom by zistilo, aký dopad môže mať poskytnutá dotácia pre danú skupinu obyvateľstva, túto by neposkytlo, resp. nemalo poskytnúť, čím by sa vzhľadom na finančnú situáciu odporcu v 1. rade výstavba neuskutočnila, keďže bez dotácie by samostatne túto výstavbu financovať nemohol. S poukazom na túto skutočnosť má teda súd

zato, že aj odporca v 2. rade je zodpovedný za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania voči navrhovateľom.

Súd sa taktiež stotožnil s argumentáciou navrhovateľov, že odporcovia brali do úvahy len formálnu rovnosť, ale tento model rovnosti je už prekonaný. Ak by sa vnímala rovnosť čisto formálne, ako to robia odporcovia, potom by mohlo dôjsť k tomu, že sa nebude považovať za diskrimináciu ani také konanie, ktoré so všetkými zaobchádza rovnako zle. Argumenty odporcov, že aj iné lokality v Sabinove sú ďaleko od centra mesta a nemajú takú vybavenosť ako Telek, že kvalita bytov bola v súlade s výnosom ministerstva, teda, že aj iné osoby nemajú rovnako zabezpečenú realizáciu svojich práv, nemôže vyvracať diskriminačné konanie voči navrhovateľom.

Ako je uvedené vyššie, štát má pozitívny záväzok zvyšovať životnú úroveň jednotlivcov, zabezpečovať im bývanie v kvalite stanovenej medzinárodnými dohovormi a nemôže svoje konanie, ktoré všetky tieto záväzky porušuje, odôvodňovať tým, že aj iné osoby žijú v podobných podmienkach a že koná v súlade s určitými ustanoveniami.

S poukazom na tieto skutočnosti preto súd rozhodol, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania. Čo sa týka nárokov navrhovateľov uplatnených v návrhu na zabezpečenie výstavby prístupovej cesty s dvoma jazdnými pruhmi, zabezpečení stavby obchodu so základným tovarom, zabezpečenia autobusového spojenia medzi centrom Mesta Sabinov a Severnou ulicou 5-krát denne, zabezpečenia podjazdu alebo nadjazdu pre automobilové spojenie z Mesta Sabinov, súdu zo žiadneho predpisu nevyplýva možnosť vyhovieť týmto nárokom. Aj v prípade, že by takúto možnosť mal, súd považoval tieto nároky za neprimerané vzhľadom k ujme aká bola spôsobená navrhovateľom. Čo sa týka prístupovej cesty podľa vyjadrenia odporcu v 1. rade táto je plánovaná, že sa dobuduje po vybudovaní obchvatu Mesta Sabinov. Obchod so základným tovarom je v súčasnosti vo výstavbe. Čo sa týka nadjazdu alebo podjazdu pre dopravné spojenie s mestom, vzhľadom na skutočnosť, že obchvat mesta je riadna úrovňová dvojprúdová cesta, súd má za to, že by nebolo potrebné ani v tejto časti vyhovieť návrhu a ukladať odporcom splnenie danej povinnosti. S poukazom na to súd tieto nároky zamietol.

Súd mal však za to, že je na mieste priznať navrhovateľom náhradu za nemajetkovú ujmu. Nestotožnil sa však s výškou navrhovanej náhrady za nemajetkovú ujmu. Za primeranú vzhľadom na spôsob akým bola znížená ich dôstojnosť, spoločenská vážnosť a akým bolo narušené spoločenské uplatnenie navrhovateľov, je nemajetková ujma vo výške 1.000,- Eur podľa súdu primeraná. V prevyšujúcej časti túto ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 151 ods. 3 OSP v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

O trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Prešove dňa 15.6.2009

Za správnosť vyhotovenia
Viera Oščipovská

JUDr. Katarína Vorobelová
samosudkyňa